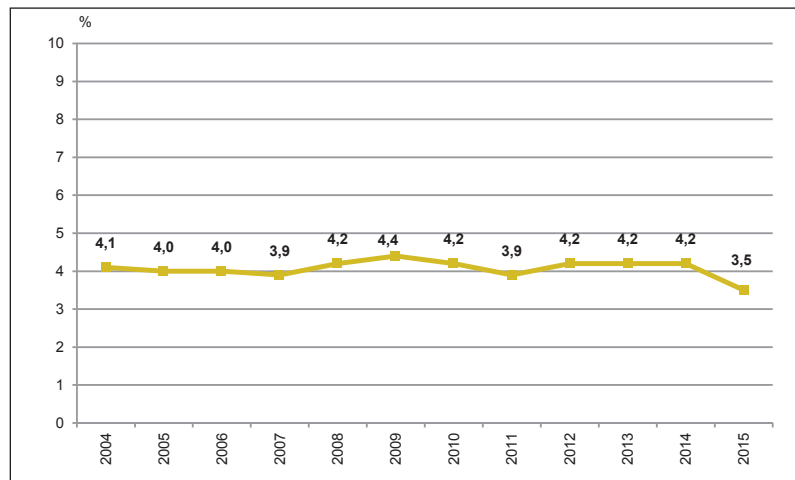

G.1.5. Az államadósság GDP-arányos kamatkidásai

Ez az indikátor azt mutatja meg, hogy az államnak az adóssága után fizetett kamatainak nagysága hogyan viszonyul a nemzetgazdaság összteljesítményéhez. Másképpen szólva: az államadósság mekkora nyomással nehezedik a nemzetgazdaságra, a társadalomra, relatíve mekkora forrást von el a fejlesztési lehetőségek, illetve az életszínvonal emelése elől.

Ugyanis a versenyképesség és az ország fejlődése szempontjából egyáltalán nem az számít, hogy mekkora az ország államadóssága. Hiszen az államadósság nominális értéke nem jelent mást, mint hogy az adott állam korábban kölcsönkapott X összeget, és később vissza kell fizetnie ugyanezt az X összeget. Ami a különbség, az a kifizetendő kamat értéke. Ennek összegét kell a nemzetgazdaságnak kitermelnie és adóként az államnak befizetnie. Ezért igazán az számít, hogy mekkora kamatterher nehezedik a gazdaságra, mekkora kamatösszeget kell – saját teljesítményéhez képest – előteremtenie és saját fejlődésétől megvonnia. Hiszen – ahogy azt a *Jó Állam mérhetősége* tanulmányokban többször is leírtuk – gyakran előfordul, hogy „A” országnak ugyan magasabb a GDP-arányos bruttó államadóssága, mint „B” országé, a valóságban mégis kevésbé nyomasztó ez a teher, mivel – az alacsonyabb hitelkamatok miatt – „A”-nak a GDP-arányos kamatfizetési kötelezettsége kisebb, mint „B”-nek.

A térkép megmutatja, hogy a magyar gazdaságot – a 2012 után elkezdődött kamatkidadás-csökkenés ellenére is – a régiórszágokhoz képest magasabb kamatterher nyomasztja. Szerencsére ez az olló csukódik, azonban még így is látható, hogy amennyiben

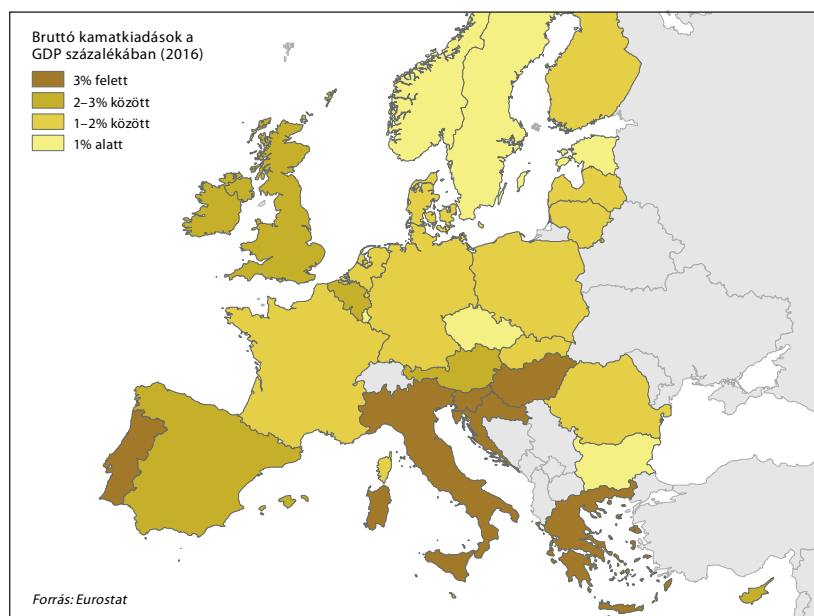

Forrás: ÁKK

nyiben a magyar állam ugyanakkora adóterhet vet ki vállalkozásaira, mint régiós versenytársai, akkor 100 eurónként a csehhez képest 2,3 euróval, a szlovákhöz és a lengyelhez képest 1,5, a románhoz képest 1,7, a bolgárhoz és a balti államok átlagához képest pedig 2,4 euróval kevesebbet tud költeni a feladataira (többek között a versenyképesség tényezőinek, az oktatásnak, az egészségügynek, az infrastruktúrának a fejlesztésére). Ez jelentős versenyhátrány. (A régióban csak Szlovénia és Horvátország rendelkezik hozzánk hasonló értékkel.) Illetve megfordítva: ha a magyar állam ugyanakkora összeget akar biztonságra, közszolgáltatásokra, versenyképesség-fejlesztésre fordítani, mint versenytársai, akkor a fenti összegekkel magasabb adót kell beszednie minden 100 euró jövedelem után, ami viszont vállalati szektorának versenyképességét rontja le erősen. Így látható,

hogy az utóbbi 3 év pozitív irányú változásai (amelyek amúgy 150 milliárd forint feletti megtakarítást eredményeztek hazánk költségvetése számára) ellenére a versenyképesség-javításunk egyik legnagyobb gátja még mindig a magyar államadósság után fizetendő magas kamatterher.

A tendenciák mögötti folyamatokat megvizsgálva sok különböző tényezőt találunk. Ilyen például az az egyébként nagyon öröndetes és folytatandó tendencia, hogy a lakosság egyre nagyobb közvetlen szerepet játszik az államadósság finanszírozásában. Részben ugyanis ennek köszönhető, hogy a magas bruttó finanszírozási igény mellett a kamatkidadások csökkenése sem teljesen követte a teljes államadósság, illetve a nemzetközi kamatkörnyezet mérséklődését.

Forrás: Eurostat

Hazánk versenytársaihoz képest több kamatot fizet államadóssága után, ami rontja a versenyképesség növelésének esélyeit.